

Fővárosi Ítéltábla

3.Pf.20.226/2021/11.

A Fővárosi Ítéltábla a felperesi képviselő ügyvéd (felperesi képviselő címe) ügyvéd által képviselt felperes (felperes címe.) felperesnek, az I. r. alperesi képviselő (I.r. alperesi képviselő címe) által képviselt I.r. alperes I. rendű alperes, és a II. r. alperesi képviselő (II. r. alperesi képviselő címe) ügyvéd által képviselt II. r. alperes (II. r. alperes címe) II. rendű alperes ellen kártérítés iránti perében a Fővárosi Törvényszék 2021. február 3. napján kelt 2.P.22.000/2019/38. számú ítéletével szemben a II. rendű alperes által 39. sorszámon előterjesztett fellebbezés alapján – tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült költségét mindegyik fél maga viseli, 280.000 (kettőszáznyolcvanezer) forint fellebbezési eljárási illetéket a I.r. alperes visel.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

[1] A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság a 2014. november 19. – 2015. június 18. napja közötti fogvatartására figyelemmel kötelezze az I. rendű alperest 3.500.000 forint kártalanítás és annak 2016. július 11. napjától járó késedelmi kamatának megfizetésére, továbbá a 2015. június 18-tól 2016. január 13. napjáig terjedő fogvatartására figyelemmel kötelezze a II. rendű alperest 3.500.000 forint és annak 2014. április 24. napjától számított késedelmi kamatának megfizetésére elsődlegesen bírói jogkörben okozott kár, másodlagosan sérelemdíj címén. Keresete jogalapjaként a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (régi Be.) 581. § (1) bekezdésére, 582. § (1) - (2) bekezdésére, 183. § (3) bekezdésére, és az 584. § (1) és (4) bekezdésére, továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:52. §-ára, 6:519. §-ára, 62:527. § (1) és 6:534. § (1) bekezdésére, továbbá a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 18. § (1) bekezdésére és 21. § (3) bekezdésére, valamint a Ptk. 6:549. §, 548. § és 564. § és 2:52. §-ra hivatkozott. A fellebbezéssel érintett II. rendű alperessel szembeni kereset tárgyában előadta, hogy fogvatartása során jelentős lelki megterhelésnek volt kitéve, mivel a feltételes szabadság megszüntetése tényével nem értett egyet, ez jelentős stresszhatással, folytonos idegeskedéssel járt. Emiatt a szabadságvesztés alatt visszatérően pánik és szorongásos rohamai voltak, majd

2015. október 6. napján szívinfarktus kapott, ami miatt kórházba szállították, ahol megfelelő ellátást kapott. Korábban nem volt hasonló egészségügyi problémája. 14 hónapot töltött tévesen börtönben, amely fizikai és pszichikai teherbírását meghaladó súllyal nehezedett rá, testi és lelki összeomlását eredményezte.

[2] A II. rendű alperes kérte a kereset elutasítását jogalap hiányára való hivatkozással. Álláspontja szerint a 2015. július 18. napjától 2016. január 13. napjáig tartó jogellenes fogvatartásért is az I. rendű alperest terheli az objektív kártalanítási kötelezettség a régi Be. 581. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. A bírói jogkörben okozott kár megtérítésére alapított kereset vonatkozásában kifejtette, hogy e körben a felperesnek nem elég eljárási hibákra, bírói mulasztásra hivatkoznia és bizonyítania, hanem kifejezetten személyiségi jogsértést kell igazolnia, az eljárási jogsértések önmagukban nem minősülnek ilyennek. Hangsúlyozta, hogy a személyiségi jogsértés megállapíthatóságának feltétele, hogy a bíróság az eljárási szabálysértést a fél személyiségének lényegét alkotó ismérvek miatt követte el, ennél fogva többlettényállást kell bizonyítani. Kifejtette, hogy a sérelemdíj megítélésének feltétele az is, hogy a sérelmet szenvedő felet a személyiségi jogsértéssel okozati összefüggésben olyan hátrány érje, amely indokolja annak vagyoni eszközzel történő kompenzálását. Vitatta a keresetösszegezését.

[3] Az elsőfokú bíróság kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 2.000.000 forintot és ezen összeg után 2016. július 14. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot, kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 2.000.000 forintot és ezen összeg után 2016. január 14. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot. Kötelezte továbbá az I. rendű és II. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessenek meg 31.115 forint - 31.115 forint perköltséget, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy 420.000 forint eljárási illeték és 340.176 forint szakértői díj az állam terhén marad a felperes teljes személyes költségmentessége és az I. és II. rendű alperes illetékmentessége folytán.

[4] Határozatának tényállásában megállapította, hogy a felperessel mint terhelttel szemben, a Váci Járásbíróság előtt 2.B.3/2012/5. számon büntető eljárás volt folyamatban, amelyben másodfokon eljáró II. r. alperes a 3.Bf.889/2012/11. számú jogerős ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a kiszabott börtönbüntetést 7 hónapra enyhítette, egyebekben helyben hagyta az elsőfokú ítéletet, továbbá megszüntette a Pest Megyei Bíróság egyéb ügyben meghozott 7.B.116/2006/19. számú ítéletének végrehajtása során alkalmazott feltételes szabadságot felperessel szemben. A felperes jogerős büntetését 2014. november 19. napján fogamatba vették és azt 2015. június 18. napjáig letöltötte a BV1 Intézetben. Ezt követően nem került szabadlábra, hanem 2015. június 19. napjával fogamatba vették a Pest Megyei Bíróság 7.B.116/2006/19. számú ítélete kapcsán megszüntetett feltételes szabadság végrehajtását.

[5] A jogerős ítélettel szemben a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem alapján a Kúria Bfv.I.1292/2015/7. számú végzésében megállapította, hogy felperes terhére rótt folytatódólagos elkövetés vonatkozásában a magánindítvány csak egyes cselekmények vonatkozásában állt rendelkezésre, amelynek hiánya törvényi akadálya a felelősségre vonásnak, illetve egyes esetekben a sértett kifejezetten nyilatkozott is, hogy nem kívánja a terhelt felelősségre vonását. Ezen egyes cselekmények elkövetése a feltételes szabadság idejére esett, amelyek miatt a sértett nem kérte a terhelt felelősségre vonását, ezért e körben az eljárás megszüntetésének lett volna helye, továbbá a feltételes szabadság megszüntetése pedig törvénysértő volt. A Kúria új eljárás lefolytatását rendelte el, egyben intézkedett felperes azonnali szabadlábra helyezéséről, amely 2016. január 16. napján megtörtént. A megismételt eljárásban a Váci Járásbíróság 2.B.121/2016/6. számon hozott és első fokon jogerőre emelkedett ítélete felperest megrovásban részesítette sikkasztás vétségének kísérlete miatt.

[6] A felperes a II. r. alperes, utóbb hatályon kívül helyezett, 3.Bf.889/2012/11. számú döntése alapján 2014. november 19. napjától 2015. június 18. napjáig 7 hónapot a döntés érdemi része miatt, 2015. június 18. napjától 2016. január 13. napjáig 7 hónapot a döntésnek a feltételes szabadságot megszüntető része miatt meg volt fosztva a személyes szabadságától. Mivel az eljárás végén a felperest csak megrovásban részesítették, ezért személyes szabadsága 14 hónapon keresztül szükségtelenül volt korlátozva.

[7] A felperesnek a szabadságvesztése alatt pánik és szorongási rohamai voltak, majd 2015. október 6. napján a BV1 Intézetben szívinfarktust kapott. Azonnali ellátásra a XX Kórházba szállították, ahol a szakmai protokollnak megfelelő ellátást kapott. Innen 2016. október 8. napján a BV... Kórházába,re szállították át 20 napos megfigyelésre, ahol további gyógyszeres kezelést és rehabilitációs ellátást kapott. A felperes korábban hasonló egészségügyi problémával nem küzdött, az infarktust előidéző betegsége, szervi elváltozása nem volt, ahhoz vezető gyógyszert vagy egyéb anyagot nem szedett.

[8] Az elsőfokú bíróság határozatának jogi indokolásában utalt a Kúria Bfv.I.1282/2015/7. számú határozatára. Kétséget kizáróan megállapította, hogy a felperes az ellene sikkasztás miatt folyamatban volt büntetőeljárással összefüggésben 2014. november 20. napjától 2015. június 18. napjáig jogerős ítélet alapján kitöltötte a 7 hónap börtönbüntetését, ezért a régi Be. 581. § (1) bekezdése alapján a fenti időszakra 2.000.000 forintos kártalanítás megfizetésére kötelezte az I. r. alperest.

[9] Megalapozatlannak találta a felpereseknek a II. rendű alperessel szemben bírói jogkörben okozott kártérítésre alapított keresetét. Osztotta a II. rendű alperes által kifejtett álláspontot és megállapította, hogy a felperes konkrétan nem mutatta ki, hogy bírói jogkörben milyen kárt okozott számára a II. rendű alperes. Rámutatott arra is, hogy a Ptk. 6:522. § kifejezetten a vagyoni károkat nevesíti a bírói jogkörben okozott kár megtérítése vonatkozásában, a felperes azonban vagyoni kárra nem hivatkozott.

[10] Kifejtette, hogy kirívóan súlyos jogalkalmazási hibát követett el a II. rendű alperes, mivel a Váci Városi Bíróság a magánindítvány hiányát nem vette figyelembe, ezért a felperes sérelemdíj iránti igényét megalapozottnak tartotta. Figyelemmel a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésére a jogsértés tényét megállapította, mivel ennek következtében további 7 hónap időtartamot minden jogalap nélkül töltött büntetés-végrehajtási intézetben a felperes, ezért a személyes szabadsághoz való joga, a magánélethez való joga és a tartózkodási hely szabad megválasztásához fűződő joga is sérült, ennél fogva a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerinti sérelemdíjra jogosult. Az igazságügyi szakértői vélemény alapján a felperes egészséghez fűződő jogának sérelmét kétséget kizáró módon nem tudta megállapítani.

[11] Figyelemmel a jogsértés súlyára, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre gyakorolt hatására, továbbá a felperes büntetett előéletére, arra az álláspontra jutott, hogy 2.000.000 forint arányban áll a sérelem súlyával, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A kamatokat a kereseti kérelemtől eltérően a jogellenes magatartás befejezésétől 2016. január 14. napjától ítélte meg a Ptk. 6:48. § (1) bekezdésére is figyelemmel.

[12] A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rég. Pp.) 81. §-a alapján döntött a perköltség megfizetéséről, amelynek körében a felperes pernyertességét 57 %-ban, az alperesek pernyertességét 43% - 43%-ban állapította meg, ezért az alpereseket külön-külön 31.115 forint ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte a 32/2003.(VIII. 22) IM rendelet (IM rendelet) 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján. A felperes teljes személyes költségmentességére, valamint az alperesek illetékmentességére figyelemmel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján döntött az eljárás illeték és szakértői díj állam általi viseléséről.

[13] A II. rendű alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet részben történő megváltoztatását és vele szemben a kereset elutasítását kérte, másodlagosan az elsőfokú ítélet marasztalási összegének 200.000 forintra történő mérséklését kérte a felperes másodfokú perköltségben való marasztalása mellett.

[14] Hangsúlyozta, hogy a felperesi követelésnek a jogalapja hiányzik. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Ptk. 2:52. § (2) bekezdését és 6:520. § d) pontját, illetve a régi Be. 581. § (1) bekezdését. Kifejtette, hogy a régi Be. 581. § (1) bekezdésben foglalt feltételek teljesültek a 2015. június 18. napjától 2016. január 13. napjáig tartó felperesi keresetben érvényesített időszak tekintetében is, mivel a szabadságvesztés kitöltésének és nem pedig a kiszabásának van jelentősége a kártalanítás vonatkozásában. Megjegyezte, hogy e körben is a II. r. alperes 3.Bf.889/2012. számú ítélete alapján töltötte ki a szabadságvesztést a felperes, amely miatt is fennáll az I. rendű alperes kártalanítási kötelezettsége. Megítélése szerint tévesen helyezkedett az elsőfokú bíróság arra az álláspontra, hogy ugyanazon tényekre alapítva az I. rendű alperessel szembeni kártalanítási igény helyett a II. rendű alperessel szemben alappal terjeszthető elő a sérelemdíj iránti igény.

[15] Kifejtette, hogy a régi Be. arra az esetre, ha valakivel szemben olyan ítélet alapján alkalmaznak szabadságvesztést, amely egy rendkívüli jogorvoslat során hibásnak bizonyul, egy speciális reparációs rendszert állít fel. Ilyen sérelem esetén nem az általános kártérítési szabályok és nem a Ptk. 6:549. § (1) bekezdése, illetve a 2:52. § (1) bekezdése alapján lehet követelést támasztani, hanem a régi Be. 582. § (1) bekezdése alapján. A speciális szabály tehát megelőzi az általános szabályt. A régi Be. 582. § (1) bekezdése szerint a kártalanítás módjára és mértékére a Ptk-nak a kártalanításra és a sérelemdíjra vonatkozó rendelkezéseit a törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Ebből következően a kártalanítás az elszenvedett vagyoni és nem vagyoni sérelem kompenzációját is magába foglalja. Az államot terhelő kártalanítási kötelezettség pedig ugyanazon magatartás esetében kizárja más személy sérelemdíj-fizetési kötelezettségét. Ellenkező esetben ugyanazon magatartás által okozott ugyanazon nem vagyoni sérelemért jár a kompenzáció. Hangsúlyozta, hogy a régi Be. 582. § (1) bekezdése szerinti esetben a szankció kártalanítás, azaz a jogszabály szerinti magatartást a jogalkotó a reparáció szempontjából jogszabály által megengedett magatartásként definiálta. A jogszabály által megengedett magatartás miatti immateriális hátrány a törvényi feltételek hiányában sérelemdíjjal nem orvosolható, hanem kizárólag kártalanítással. Mindebből következőleg a felperesnek az igényét a további 7 hónap tekintetében is az I. rendű alperessel szemben kellett volna érvényesítenie.

[16] Megítélése szerint az elsőfokú ítélet a Ptk. 2:42. §-át és a Ptk. 2:52. § (1) bekezdését megsértve tévesen rögzítette azt is, hogy a sérelemdíj alapjául szolgáló jogsértés ténye megállapítható. Nyomatékosan hivatkozott e körben a Ptk. 6:520. §-ában foglaltakra és hangsúlyozta, hogy a Be. kártalanítás megfizetéséről rendelkezik, ugyanakkor jelen esetben jogellenesség nem állapítható meg, ami mind a kártérítés, mind a sérelemdíj megítélésének elengedhetetlen feltétele.

[17] Kifejtette, hogy a büntetőeljárásban megvalósított eljárási szabálysértés és döntés téves volta kizárólag akkor eredményezhet személyiségi jogsértést, hogyha azok a felperes személyiségének lényegét alkotó ismérve miatt történtek. Ennélfogva a személyiségi jogsértés megvalósulásához többlet-tényállás kell, és a felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy a bíróság kifejezetten a felperes személye miatt nem tartotta be az eljárási szabályokat. Erre vonatkozóan azonban a felperes nem tett előadást és nem is bizonyított, személyiségi jogsérelem hiányában pedig sérelemdíj nem követelhető. Önmagában a kirívóan súlyos jogalkalmazási hiba sem alapozza meg a sérelemdíjat hiszen ebben az esetben is szükség lenne a többlet-tényállási elemre, azaz vizsgálni kellene, hogy a kirívóan súlyos jogalkalmazási hibát a bíróság a felperes személye miatt vétette-e, erre vonatkozóan azonban a felperes nem tett tényállítást. Észrevételezte, hogy a II. rendű alperes terhére értékelt az elsőfokú bíróság a sérelemdíj megítélése körében olyan körülményeket is, amely az előterjesztett keresetnek nem volt része, az elsőfokú ítélet indokolása több személyiségi jogsértést állapított meg, azonban a felperes ezekre nem is hivatkozott. Hangsúlyozta továbbá, hogy a személyes szabadság esetleges megsértése szükségképpen magába foglalja a magánélethez való jog, a tartózkodási hely szabad megválasztásához fűződő jog megsértését is.

[18] A felperes számára megítélt sérelemdíjatösszagszerűségében is eltúlzottnak találta. Utalt a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében foglaltakra és hangsúlyozta, hogy e körben az

eset összes körülménye mérlegelendő. A felperes a sérelemdíj iránti igényének alapjaként kizárólag egészségromlásra hivatkozott, viszont a felperes nem tudta igazolni, hogy a 7 hónap börtönbüntetése miatt romlott volna meg az egészségügyi állapota. Megítélése szerint a sérelemdíj összegének mérlegelésekor nyomatékos körülményként kell értékelni, hogy a felperes büntetett előéletű és korábban már volt büntetés-végrehajtási intézetben, és annak is jelentőséget tulajdonított, hogy a felperes mindenre kiterjedően elismerte bűnösségét. Minderre figyelemmel kérte a sérelemdíj 200.000 forintra történő mérséklését.

[19] A felperes csatlakozó fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset összegének 3.500.000 forintra történő felemelését, a II. rendű alperes perkoltségben való marasztalása mellett.

[20] Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a szívinfarktust nem a fogvatartásával összefüggő körülménynek tekintette. A felperes szorongása korábban is megvolt, azonban korábban tényszerűen megállapíthatóan nem kapott szívinfarktust. A felperes börtönviseltsége önmagában erősíti annak a valószínűségét, hogy a perben érintett fogvatartás jogszerűtlensége miatti stressz, és nem a fogvatartás ténye vezetett a szívinfarktushoz, hiszen a korábbi fogvatartásai során nem kapott infarktust, a bezártság ténye tehát ilyen hatást nem váltott ki. A szakértő nem zárta ki annak a lehetőségét, hogy a túlülés összefüggésbe hozható a kialakult szívinfarktussal. A szakértői véleményből az is megállapítható, hogy a szívinfartus okaként a stressz valószínűsíthető, egyéb magyarázat kizárt. Hivatkozott az EBH2003.863. számú eseti döntésre és hangsúlyozta, hogy ha orvosilag nincs kétségmentes megállapíthatóság, akkor a jogi bizonyítottság is alacsonyabb szinten értendő, és az okozati összefüggés jogi fogalmának bizonyítottságához elegendő a kizáró, illetőleg a kizárható, valamint a valószínűsíthető okok bírói mérlegelése. Hangsúlyozta, hogy a szívinfartus eredőjeként a szakvélemények alapján a stressz megállapítható. E körben értékelendő a felperes előadása és tanú tanú vallomása is. Egyéb ésszerű indokok hiánya miatt az összefüggés valószínűsíthető, amely az orvosilag kétségmentes megállapíthatóság hiányára tekintettel a bizonyítottsághoz elegendő. A mérlegelés körébe kérte figyelembe venni azon szakértői véleménnyel alátámasztott tény fennállását miszerint felperes maradandó egészségkárosodást szenvedett.

[21] A felperes fellebbezési ellenkérelmében a csatlakozó fellebbezésben foglaltaknak megfelelően kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását. Hangsúlyozta, hogy Váci Járásbíróság jogorvoslati lehetőség nélküli kötelezéssel írta elő a felperes számára a keresetpontosítást. Vitatta azon II. rendű alperesi fellebbezési érvelést, hogy az állam felelőssége kiterjed a fogvatartás második részére is. Álláspontja szerint a fogvatartás második szakaszában a II. rendű alperes a károkozó, amelyet a büntető ügyben eljáró bíróság téves és jogszabályi előírásokat figyelmen kívül hagyó jogellenes döntése alapoz meg. Ha a bíróság az ítélezése során nem tartja be a törvényt, az nyilvánvalóan kirívó jogellenesség. A kártérítés és a sérelemdíj iránti igényét a Ptk. 6:534. § (1) bekezdése alapján az ítélelhozatal időpontjában fennállt értékviszonyok szerint kérte meghatározni. Kritikátlanul alacsonynak tartotta a II. rendű alperes által megítélni kért 200.000 forintos összeget. Hivatkozott a KSH adataira, miszerint 2021 januárjában a teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó átlagkeresete havi 411.000 forint, ehhez képest a fogvatartás testileg-lelkileg is hatványozottan megterhelőbb volt és hónapokon keresztül tartott.

[22] A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében a csatlakozó fellebbezést megalapozatlannak tartotta. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével jutott arra a következtetésre, miszerint a felperes szívinfarktushoz nem járult hozzá azon vélekedése, hogy jogosulatlannak tartotta a börtönbüntetése időtartamát. A csatlakozó fellebbezés álláspontja szerint számos téves megállapítást tartalmaz az orvosszakértői vélemény vonatkozásában. Hangsúlyozta, hogy a szakértői véleményből nem vonható le az a következtetés, hogy a felperes szívinfarktusát a stressz okozta. Rámutatott arra, hogy a szakvélemény értelmében a stressz okának vizsgálata nem minősül szakértői kompetenciának. A felperes által hivatkozott eseti döntést nem tartotta az ügyben relevánsnak. Álláspontja szerint a felperes megalapozatlanul sérelmezi a maradandó egészségkárosodás megállapításának hiányát, mivel azt nem igazolta. A felperes nem tudta igazolni azt sem, hogy a terhére értékelt börtönbüntetés miatt romlott volna meg az egészségi állapota. Minderre figyelemmel az elsődleges fellebbezési kérelmét fenntartotta, a másodlagos kérelmét megváltoztatta, és a marasztalási összeg 500.000 forintra történő leszállítását kérte a felperes perköltségben való marasztalása mellett.

[23] A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének I. rendű alperes marasztalására vonatkozó rendelkezései - fellebbezés hiányában – a régi Pp. 228. § (4) bekezdése értelmében jogerőre emelkedtek.

[24] A II. rendű alperes fellebbezése, és a felperes csatlakozó fellebbezése megalapozatlan.

[25] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, helytálló az abból levont jogi következtetése, döntése a jogszabályoknak megfelel.

[26] Téves a II. rendű alperesnek az elsőfokú bíróság anyagi jogszabálysértésével összefüggésben kifejtett fellebbezési érvelése. Rámutat a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy a régi Be.-ben szabályozott kártalanítás a jogszerű eljárásban alaptalanul alkalmazott szabadságelvonás miatt elszenvedett hátrányok orvoslására szolgál. A személyes szabadságtól való megfosztás miatt nyújtandó kártalanításnak alkotmányos alapja van (1167/B1997. AB.hat.). E körben a II. rendű alperes által hivatkozott Ptk. 6:520. §-a annyiban bír jelentőséggel, hogy ennek megfelelően a jogszabály által megengedett magatartás eredményezi a szabadságelvonással járó hátrányt. A károsultat megillető kártérítéshez való jog nem alapjog, az a polgári jogi kártérítési felelősségi szabályokon alapul. Amennyiben az eljárás nem volt jogszerű, nyilvánvaló és kirívó jogalkalmazási hiba történt, akkor kártérítési keresetnek van helye. Ha a terhelt kártalanítást kapott az alaptalan büntetés okán, nem zárja ki, hogy utóbb kártérítési pert is indítson, ha a bírósági jogkörben okozott kárért való felelősség tényállási elemei is megvalósultak. A kártalanítási és a bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti igénynek nem azonos a jogalapja. Közöttük nem áll fenn rangsor, kapcsolatuk csak annyiban áll fenn, hogy a megállapított kártalanítás kártérítésként már nem érvényesíthető (EBH2008.1778.). Mindebből következőleg nem sértett jogszabályt az

elsőfokú bíróság, amikor a felperesnek a Ptk. 6:549. §-ra és a 2:52. §-ra alapított keresetét érdemben vizsgálta.

[27] Helytállóan utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a Ptk. 6:549. §-ában szabályozott bírósági jogkörben okozott kárral összefüggő felelősség szabályai - vagyoni kár érvényesítésének hiányában – nem alkalmazhatók. Azonban jelentőséggel bírnak a felperes által érvényesített sérelemdíj körében, amennyiben megállapítható a II. rendű alperes felelőssége az adott deliktuális felelősségi alakzat alapján a személyiségi jogsértéssel összefüggésben.

[28] Megalapozatlanul állítja a II. rendű alperes a fellebbezésében a sérelemdíj alapjául szolgáló jogsértés tényének hiányát. Nem vitásan a felperes szabadságelvonnására a II. rendű alperes által hozott jogerős ítélet alapján került sor. Nem vitás az sem, hogy a jogszabálynak megfelelő eljárás nem járhat személyiségi jog megsértésével. A Ptk. 2:52. § (2) bekezdése értelmében a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni, jelen esetben a bírósági jogkörben okozott károkért való felelősség szabályait. A bírósági jogkörben okozott károkért való felelősség felróhatósági alapú: a bíróság mentesül a felelősség alól a Ptk. 6:519. § értelmében, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható. Amennyiben azonban a bíróság eljárása során nyilvánvaló és kirívó jogalkalmazási hibát vétett, vagy a bizonyítékokat okszerűtlenül súlyosan logikátlanul mérlegelte, a felróhatósága megállapítható. A jogszabályok jóhiszemű téves alkalmazása nem elegendő a felróhatóság megállapításához, legalább súlyosan gondatlan kötelezettségszegés, mint többlettényállás szükséges. Jelen esetben a Kúria Bfv.I.1282/2015/7. számú határozata alapján megállapítható, hogy a felperes által elkövetett cselekmény vonatkozásában különös jelentőséggel bírt az 1978. IV. törvény 331. §-ában szabályozott, a sértett hozzátartozó által előterjeszthető magánindítvány hiánya, ugyanis az eljárt bíróságok a felperes bűnösségét olyan részcselekmények miatt is megállapították, amelyek miatt magánindítvány hiányában az eljárás megszüntetésének lett volna helye; továbbá csak ezek elkövetési ideje esett a feltételes szabadság idejére, ezért a jogerős ítéletnek a feltételes szabadságra bocsátást megszüntető rendelkezése is törvénysértő. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a II. rendű alperes eljárása során súlyosan gondatlanul járt el, és ezzel kirívóan súlyos jogalkalmazási hibát követett el, amikor a magánindítvány hiányát nem vette figyelembe, mivel ez eredményezte a feltételes szabadság megszüntetését és a szabadságvesztés végrehajtását, azaz a felperes személyes szabadságához fűződő személyiségi jogának megsértését.

[29] Helytelenül hivatkozik a II. rendű alperes fellebbezésben az EBH2007.1598. számú jogesetben foglaltakra, ugyanis az csak a bíróság eljárási szabálysértéseivel összefüggésben rögzítette a személyiségi jogsértés megvalósulásához szükséges többlettényállást. Ha a téves jogalkalmazás önmagában megvalósítja a személyiségi jogsértést, bírósági jogkörben eljárva személyiségi jogot sértő magatartás valósul meg. Egyéb téves jogalkalmazás abban az esetben sért személyhez fűződő jogot, ha az egyben a károsult személye elleni támadásként értékelendő (BDT2016.3575.) Jelen esetben a fentiek értelmében a súlyosan gondatlan jogalkalmazás többlettényállás nélkül, önmagában megvalósította a felperes személyiségi jogának sérelmét.

[30] Helytállóan mérlegelte az elsőfokú bíróság a sérelemdíj kialakításánál releváns körülményeket, és megalapozottan jutott arra az álláspontra, hogy 2.000.000 forint sérelemdíj megfelelően arányban áll a felperes személyiségi jogának sérelmével, az nem eltúlzott arra is figyelemmel, hogy e körben az elsőfokú bíróság kellő súllyal értékelte a felperes büntetett előéletét. Megalapozatlanul hivatkozik azonban a felperes arra, hogy a szívinfarktusát a fogvatartással, így a személyiségi jogsérelemmel összefüggő körülményként kell értékelni. Az nem vitás, hogy a szívinfarktus oka a rendelkezésre álló szakértői vélemény szerint a stressz. Ahogyan azt a felperes is rögzítette csatlakozó fellebbezésében, a stressz oka orvosszakértői módszerekkel nem igazolható. Maga a felperes is csak valószínűsítette, hogy a stressz oka kizárólag a jogszerűtlen fogvatartás lehet. Ennek megállapítására tanúl tanú vallomása nem alkalmas, mivel az pusztán azt támasztja alá, hogy a tanú havi látogatásainak alkalmával a felperes idegeskedett a jogtalan fogvatartása miatt, ez azonban kétséget kizáróan nem bizonyítja azt, hogy a felperesnél kialakult stresszállapot oka kizárólag a jogtalan fogvatartás, és az másra nem vezethető vissza – ahogyan arra a II. rendű alperes is hivatkozik fellebbezési ellenkérelmében. Önmagában az egyéb ésszerű indokok hiányára való hivatkozás sem eredményezheti a stressz okaként a jogszerűtlen fogvatartás megállapítását. Mindebből annak megállapítása is következik, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan rekesztette ki a felperes infarktusának tényét a sérelemdíj megállapítása körében értékelt körülményekből. Megalapozatlanul hivatkozik a felperes a maradandó egészségkárosodására is, ugyanis - ahogyan arra a II. rendű alperes is rámutatott – az igazságügyi szakvélemény és a társszakértői vélemény egyértelműen rögzíti, hogy a lezajlott szívinfarktus a felperes további életminőségét nem befolyásolja.

[31] Minderre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta a fenti indokolásbeli kiegészítéssel.

[32] A felperes csatlakozó fellebbezése nem vezetett eredményre, amelynek körében a II. rendű alperes pernyertes, a II. rendű alperes fellebbezése sem vezetett eredményre, amelynek körében a felperes pernyertes. A fellebbezett pertárgyértékekre is tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a régi Pp. 81. § (1) bekezdése alapján – mivel a pernyertesség és a pervesztesség aránya között nincs számottevő különbség – akként határozott, hogy mindegyik fél maga viseli a saját másodfokú perköltségét. A felperes személyes költségmentességére, és a II. rendű alperes személyes illetékmentességére figyelemmel a másodfokú eljárás során felmerült, az Illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdésének megfelelő, összesen 280.000 forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján.

Budapest, 2021. május 12.

Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s. k. Dr. Sági Zsuzsanna s. k. Dr. Benedek Szabolcs s. k.

Fővárosi Ítéltábla
3.Pf.20.226/2021/11

10

a tanács elnöke
A kiadmány hiteléül:

előadó bíró

bíró